

der her var Tale om, men at vi ikke havde kunnet skaffe disse Oplysninger, og naar jeg ellers fandt Grund til, at indbringe Lovforslaget, fandt jeg ikke, der var Anledning til at standse det, fordi jeg ikke havde de Oplysninger, som det overhovedet var mig umuligt at faae. Den anden Indvending er naturligvis den, at der her bydes for Lidt, men derfor have haade min ærede Medforslagsstiller og jeg paa det Bestemteste udtalt, at dette Tal 72 mere maa betegnes som en Udtalelse om, hvad det Allermindste, vi kunne tænke, os, vil være, og slet ikke som en Grændse, hvortil vi kunne ønske, man maa gaa; dette er udtalt af os saa bestemt som muligt. Den tredje Indvending er, at Forandringen kun skal angaa Kjøbenhavn; men Grunden dertil laa ligefrem i, at de tidligere Bestemmelser, hvortil vi sigtede, kun gjaldt Kjøbenhavn, og at jeg idetmindste ikke var istand til at overse Forholdene i Kjøbstæderne saaledes, at jeg kunde indlade mig paa at stille Forslag i den Henseende. Der er nu talt for dette Forslag af det ærede Medlem for Aarhus Amts 2den Valgkreds (S. M. Mørk), hvorfor jeg talter ham meget; der er talt dels for, dels imod det af en æret Rigsdagsmand for Bornholm (E. Kofod), og der er fra den ærede Rigsdagsmand for Kjøbenhavns 3de Valgkreds (E. C. Carsten) kommet en bestemt Indsigelse imod det. Hvad angaar den ærede sidste Taler, skal jeg dog gjøre et Par Bemærkninger til, hvad han sagde. Han gaar ud fra et fra mit forstjelligt Standpunkt, det er jo ganske tydeligt, men der er dog Noget af det, han fremførte, hvortil jeg vil tillade mig at gjøre et Par Bemærkninger. Der blev spurgt, om Afgiftsfriheden ikke alene var til Gavn for Cieren. Jeg kan dertil kun sige, at den Bestemmelse, der er tagen om de 64 Kvadratalens Skattefrihed, ikke alene har været til Gavn for Cieren. Det er min Overbevisning, at dette er saa langt fra at have været Tilfældet, at ingenlunde alene Leierne i de Bygninger, som for 1 Million Rd. ere opførte af Foreninger i de 6 Aar, her ere omtalte, have haft Gavn og fuld Gavn deraf, men at ogsaa Leierne i de Bygninger, der ikke ere opførte af Foreninger, men som forøvrigt falde

ind under dette Begreb, have haft det. Der blev dernæst spurgt, om Forslaget ikke vil fremkalde Fremleie? Ja, jeg kan dertil kun svare, at hvor Personernes Karakter og deres Forhold medføre, at de ville have Fremleie, kommer den frem, om Leiligheden er aldrig saa lille. Det er sørgeligt at se, hvad der i denne Henseende kan komme frem, men jeg tror ikke, man fremmer Fremleie ved at skaffe større Boliger. Jeg skal gjøre opmærksom paa, at jeg veed, at der i alle de Boliger, som ere opførte af Foreninger, ikke tilstedes Fremleie, og jeg skal strax tilføie, at her ikke alene er Tale om de Bygninger, som nu ere byggede af Foreninger, men at jeg gaar ud fra den Forudsætning, at Foreningerne, saasnart de store Pladser paa Glaciet komme under Salg, med stor Kraft ville tage fat paa Arbejdet og udvide det endnu mere. Hvis de gjøre det, hvad jeg har al mulig Grund til at tro, vil der fremkomme en Mængde Bygninger, hvor Leierne ville have ubetinget Gavn af dette Lovforslag. Naar endelig det ærede Medlem sagde, at der kun er Tale om 3 Mk. pr. Leilighed, skal jeg gjøre opmærksom paa, at det var en besynderlig Feilregning, thi der er jo ikke alene Spørgsmaal om de 8 Kvadratalen, men de 64 Kvadratalen ville komme med. Saafremt en Leilighed er 72 Kvadratalen, maa man virkelig ikke alene betale for de 8 Kvadratalen, medens man slipper fri for de 64, men man maa betale for alle 72; det var vel altsaa en Feilregning. Jeg skal nu tillade mig at henvende mig til det ærede Medlem for Bornholms Amts 1ste Valgkreds (E. Kofod), skjøndt jeg indrømmer, at saa kjært det ellers er mig at debattere en Sag med ham, saa nødvendig gjør jeg det idag. Den ærede Rigsdagsmand var meget vred og talte ikke med koldt Blod. Han paastod, at man ikke overbeviste med et bredt Grin, men jeg vil spørge, om den Maade, hvorpaa, om de affeieende Ord, hvormed dette Lovforslag blev mødt fra den ærede Rigsdagsmands Side, maatte ikke i høj Grad faldt ind under det Begreb, han dablede, naar det skulde finde Anvendelse overfor ham fra anden Side. Jeg skulde aldeles tie stille dertil, dersom jeg kunde see, at der havde været den allermindste Grund til at fremføre, hvad